

**DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT**

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
/ -	
DATO 21 APR. 2009	
AN	EKSP.

Deres ref
08/00549-7

Vår ref
200900641-/KG

Dato

17 APR. 2009

Høring - Utkast til lov om fornybar energiproduksjon til havs (havenergiloven)

Miljøverndepartementet stiller seg positiv til at Olje- og energidepartementet foreslår å etablere et lovverk for offshore fornybar energi. Det er videre positivt at lovforslaget innebærer et forvaltningsregime der staten tar ansvaret for å utrede og avklare hvilke arealer som samlet sett er best egnet til utbygging, og hvor hensyn til miljø og andre samfunnsinteresser forutsettes ivaretatt. Dette vil skape bedre forutsigbarhet for aktørene og bidra til at et helhetlig og langsiktig perspektiv legges til grunn for utbygging av fornybar energi til havs, der hensynet til miljø og en bærekraftig ressursutnyttelse legges til grunn.

Det vises til at Olje- og energidepartementet og Miljøverndepartementet allerede har etablert et samarbeid om hvordan arealavklaringer forut for åpning av områder kan skje, herunder arbeidet med strategiske konsekvensutredninger for slike områder. Departementet vil medvirke aktivt i konsekvensutredningsprosessen knyttet til slike arealavklaringer.

Miljøverndepartementet mener det er viktig at en sterk sektorlov som dette som muliggjør utnyttelse av naturressurser i områder til havs må ses i sammenheng med annet regelverk som regulerer arealbruk og miljø i hele eller deler av lovens virkeområde, bl.a. forurensningsloven, kulturminneloven og plan- og bygningsloven. Vi vil særlig peke på forslaget til naturmangfoldlov, jf. Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) Om lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven), og samvirket mellom denne og det fremlagte forslaget til ny havenergilov.

Merknader til Kap. 6 Forholdet til annet lovverk

Naturmangfoldloven

Vi ber om at følgende omtale av naturmangfoldloven tas inn:

"Naturmangfoldloven

Tiltak omfattet av lovforslaget vil måtte forholde seg til forslaget til ny naturmangfoldlov på flere måter, jf. Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) Om lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). Lovens formålsbestemmelse (§ 1), forvaltningsmål for naturtyper og arter (§§ 4-5) og flere av prinsippene om bærekraftig bruk (§§ 7 – 10) foreslås gjort gjeldende både innenfor og utenfor 12 nautiske mil. Det innebærer disse bestemmelsene vil supplere også ny havenergilov ved de vurderinger og beslutninger sektormyndigheten fatter etter denne loven. Videre vil også reglene om sjøfugl og anadrome laksefisk (§§ 15 og 16) gjelde i sjø både innenfor og utenfor 12 nautiske mil.

Tiltak etter havenergiloven vil også måtte forholde seg til bestemmelsene om prioriterte arter og områdevern som vil gjelde i sjø ut til 12 nautiske mil. Både arter og områder kan vernes mot påvirkninger fra alle sektorer, dvs. at vernet er sektorovergripende. I praksis vil verneforskriften regulere hvilke tiltak/bruk som er forbudt og hvilke tiltak/bruk som krever tillatelse etter søknad fra forvaltningsmyndigheten, og til dels angir hvilke tiltak/bruk vernet ikke er til hinder for. I tillegg har alle forskriftene en generell dispensasjonsbestemmelse. Dessuten skal det for verneområder i sjø angis om verneverdiene og restriksjoner er knyttet til sjøbunnen, vannsøylen, vannoverflaten eller en kombinasjon av disse.

Beslutninger om tiltak etter havenergiloven vil også måtte forholde seg til bestemmelsene om utvalgte naturtyper som vil gjelde i sjø ut til 12 nautiske mil. Bestemmelsene om utvalgte naturtyper er en hensynsregel som innebærer at det skal tas særskilt hensyn til forekomster av naturtyper slik at forringelse av naturtypen som sådan unngås. Det innebærer at bestemmelsene om utvalgte naturtyper vil supplere også ny havenergilov ved beslutninger fattet etter denne loven."

Energiloven og plan- og bygningsloven

Sm nevnt i proposisjonen kan det tenkes at vindkraftanlegg søkes plassert i områder både innenfor og utenfor grunnlinjen. Etter departementets vurdering er det viktig at konsekvensutredningene i forkant av åpning av arealer også inkluderer kystnære områder og bestemmelsene om åpning av arealer bør etter departementets vurdering også inkludere kystnære områder.

Kulturminneloven

Høringsnotatets beskrivelse av forholdet til kulturminneloven bør omfatte automatisk vernede skipsfunn, jfr. kml § 14, i omtalen, da denne kulturminnekategorien vil være særlig aktuell innenfor lovens geografiske virkeområde. Departementet anser det

videre som viktig å få på plass gode prosedyrer for tidlig involvering av de aktuelle landsdels- og sjøfartsmuseene, og dette kan gjerne bli nedfelt i retningslinjer eller veiledere til utredningsarbeidet og konsesjonsbehandlingen.

Forurensningsloven

Høringsnotatets beskrivelse av forholdet til forurensningsloven ved havenergilovens anvendelse på ikke-fornybare energikilder (øverst side 16), anser vi som hensiktsmessig. Når det gjelder øvrige forhold som knytter seg til bruk av forurensningsloven, viser vi til høringsuttalelsen fra Statens forurensningstilsyn av 2. april.

Merknader til kapittel 8 Merknader til de enkelte bestemmelser

Til § 1-2 (virkeområde)

Miljøverndepartementet anser lovforslaget som et viktig klimapolitisk initiativ. Formålet med loven er å legge til rette for utnyttelse av fornybare energiresurser til havs. Dersom loven skal gis anvendelse på ikke-fornybare energikilder, mener vi dette bør avgjøres av ved kongelig resolusjon. Vi mener derfor myndigheten til å avgjøre dette bør tillegges "Kongen i Statsråd" og ikke "departementet" som angitt i § 1-2 (4). Vi ber også om at forarbeidene skal presisere at slik anvendelse kun skal skje unntaksvis. Dersom loven skal gis anvendelse på ikke-fornybar produksjon, er det viktig at denne typen produksjon baserer seg på CO₂-fjerning. Vi mener derfor både selve bestemmelsen (§ 1-2 (4)) og kommentarene til den bør inneholde følgende setning: *"Loven kan ikke gis anvendelse på anlegg hvor utslippene ikke renses".*

Til § 2-2 (åpning av areal)

Departementet mener det bør tas inn tekst som klargjør at områder som åpnes for søknad om konsesjoner ikke må være statisk fastlagt for "all framtid". Åpnet, men ikke konsesjonsbelagt areal, må kunne vurderes på nytt i forhold til ny kunnskap om for eksempel naturmangfoldet og viktige miljøverdier i området, eller evt. kunne omdisponeres til andre formål.

Til § 3-1 (konsesjon til produksjonsanlegg)

Siste avsnitt omhandler hvordan utredningsplikten skal håndteres i situasjoner hvor det på konsesjonssøknadsstadiet foreligger flere søknader på samme område. Vi er enige i at det vil være fornuftig med en tilpasset behandling av konsekvensutredningene for tiltak i slike områder, men er i tvil om det er riktig å åpne for at ikke alle søkere må gjennomføre en fullstendig konsekvensutredning. Vi forutsetter at det ikke åpnes for løsninger som ikke er i samsvar med gjeldende EU-direktiver om konsekvensutredninger, og dette bør tas inn i merknadene. Vi foreslår at eventuelle forslag til tilpasninger av utredningsplikten i slike situasjoner håndteres gjennom forskrift.

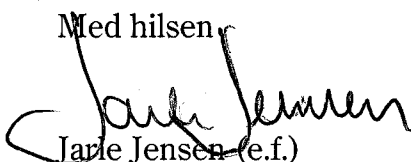
Til § 3-3 (søknad og konsesjonsbehandling)

I merknadene til § 2-2 (åpning av areal) slås det fast at "Ved åpning av areal skal beslutningen bygge på funn i gjennomførte konsekvensutredninger og i størst mulig grad ivareta hensynet til miljø og andre samfunnsinteresser." Dette prinsippet forutsettes å gjelde også ved konsesjonsbehandling av søknader, og det bør derfor tas inn tilsvarende merknad til denne bestemmelsen.

Til § 3-4 (vilkår)

Vi foreslår at nr. 5 første setning endres til "Etter nr. 5 kan det settes vilkår for å unngå og begrense skader eller ulemper på naturens mangfold, miljø, kulturminner og annen arealbruk.

Med hilsen

Jarle Jensen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Knut Grønntun
avdelingsdirektør